

KLASİK
KADINLAR

JANE

AUSTEN

AŞK VE
GÜFUR

Çeviri: Nihal Yeğincel

JANE AUSTEN
AŞK VE GURUR

Can Klasik

Aşk ve Gurur, Jane Austen

İngilizce aslından çeviren: Nihal Yeğınobalı

Pride and Prejudice

© 2007, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2007

Klasik Kadınlar 1. basım: 2021

4. basım: Aralık 2022, İstanbul

Bu kitabın 4. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Editör: Pınar Savaş

Kapak uygulama: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftahavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-3817-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

JANE AUSTEN
AŞK VE GURUR

ROMAN

İngilizce aslından eviren

Nihal Yeğinobalı

♥can

Klasik Kadınlar Dizisi:

Aşk ve Gurur, Jane Austen

Eugénie Grandet, Honoré de Balzac

Jane Eyre, Charlotte Brontë

Madam Bovary, Gustave Flaubert

Moll Flanders, Daniel Defoe

Sicilya'da Bir Aşk Hikâyesi, Ann Radcliffe

Son İnsan, Mary Shelley

Uğultulu Tepeler, Emily Brontë

Jane Austen'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Emma, 2007

Mansfield Park, 2008

Evlilik, 2020

JANE AUSTEN, 1775'te İngiltere'de, Steventon'ın Hampshire kasabasında doğdu. Reading'deki Manastır Okulu'na gönderilen Jane, daha sonra eğitimini evde sürdürdü. Günün toplumsal ve siyasal olaylarından uzak, sıradan bir yaşam sürdü. Romanlarında işlediği yerler, karakterler ve konular, çevresindeki küçük toprak sahipleri ve taşralı din adamlarına özgü, köyden, komşulardan, taşra yaşamından oluşan bu dünyadan alınmaydı. Austen'in ilk romanı *Sağduyu ve Duyarlık* 1811'de yayımlandı. Bunu 1813'te *Aşk ve Gurur*, 1814'te *Mansfield Park*, 1815'te *Emma*, ölümünden sonra 1817'de *Northanger Manastırı* izledi. Austen, 1817'de sağlığı iyice bozulduğu için son yapıtı *Sanditon*'u yarım bırakmak zorunda kaldı. 18 Temmuz 1817'de öldü ve Winchester Katedrali mezarlığına gömüldü.

NİHAL YEĞİNOBALI, 1927'de Manisa'da doğdu. Arnavutköy Amerikan Kız Koleji'ni bitirdikten sonra New York Eyalet Üniversitesi'nde edebiyat öğrenimi gördü. *Genç Kızlar* adlı ilk romanını, Vincent Ewing adını verdiği sözde Amerikalı bir yazarın imzasıyla yayımladı. 1950'de yayımlanan bu kitap, bir çeviri roman kandırmacasıyla yıllarca yeni basımlar yaptı, hâlâ da yapmaktadır. Ardından *Sitem*, *Mazi Kalbimde Bir Yaradır*, *Belki Defne*, *Gazel* adlı romanları ve *Cumhuriyet Çocuğu* adlı anı kitabını yayımladı. Yeğİnobalı, çok sayıda yazarın klasik ve çağdaş yapıtlarını dilimize kazandırdı. 2020'de öldü.

Birinci bölüm

Birinci kısım

Parası pulu olan her bekâr erkeğin kendine bir yaşam arkadaşı seçmesinin kaçınılmaz olduğu, herkesçe benimsenen bir gerçektir.

Bir semte yeni taşınan böyle bir bekârın duygu ve görüşleri ne denli az bilinirse bilinsin, bu gerçek çevredeki ailelerin kafasına öyle bir yerleşmiştir ki zengin bekârı kendi kızlarının birinden birinin tapulu malı sayarlar.

Bir gün Bayan Bennet kocasına şöyle dedi: "Azizim, Bay Bennet, duydun mu, Netherfield Park Konağı en sonunda kiraya verilmiş!"

Bay Bennet bunu duymamış olduğunu söyledi.

Karısı, "Ya, verilmiş," dedi. "Şimdi Bayan Long buradaydı, o anlattı."

Bay Bennet karşılık vermedi.

Karısı sabırsızlanarak, "Konağı kim tutmuş, öğrenmek istemiyor musun?" diye bağırırçasına sordu.

"Belli ki sen bana söylemek istiyorsun. Ben de seni dinlemekte bir sakınca görmüyorum."

Bu kadarcık yüz bulma karısına yetti.

"Hayatım, nasıl bilmezsin, Bayan Long diyor ki Netherfield Park'ı ülkenin kuzeyinden gelen çok varlıklı bir genç adam kiralamış. Pazartesi günü dört atlı, kapalı bir arabayla konağı görmeye gelmiş; öyle beğenmiş ki Bay

Morris'le şıp diye anlaşma yapmış; Bayan Long diyor ki Michaelmas Yortusu'ndan önce taşınacakmış; hizmetçilerinden bir kısmı gelecek haftanın içinde geliyormuş.”

“Adı neymiş?”

“Bingley.”

“Evli mi, bekâr mı?”

“Aa, bekâr elbette, hayatım! Hem de zengin bir bekâr; yıllık geliri dört-beş binin üzerindeymiş. Kızlarımıza gün doğdu, vallahi!”

“Nasıl? Bundan onlara ne yani?”

Karısı, “Sevgili Bay Bennet, neden canımı sıkıyorsun?” dedi. “Onun kızlarımızdan birini almasını aklımdan geçiriyorum, elbette, sen de bal gibi biliyorsun.”

“Kendisi bu semte bu niyetle mi taşınıyor?”

“Niyet mi? Saçma! Neler de söylüyorsun! Ama kızlarımızdan birine gönül vermesi akla yakın bir şey. Onun için taşınır taşınmaz ona hoş geldine gitmelisin.”

“Bence bunun gereği yok. Kızlarla sen git ya da sen istersen bırak, kızlar kendileri gitsin; belki daha bile iyi olur; çünkü sen de kızlarının hepsini cebinden çıkaracak kadar güzel olduğuna göre, Bay Bingley bir de bakarsın, hepsinden çok seni beğenivermiş!”

“Ruhum, iltifat ediyorsun bana. Gerçi bir zamanlar gerçekten güzeldim ama artık geçti... Bir kadının beş tane yetişkin kızı olunca kendi güzelliğini düşünmekten vazgeçmesi gerekir.”

“Zaten böyle durumlarda çoğu kadının düşünecek güzelliği kalmamıştır.”

“Ama, gözümün nuru, çok ciddi söylüyorum; taşındığı zaman Bay Bingley’yi görmeye gitmen şart.”

“Benim böyle bir şeye söz vermeyeceğimi çok iyi bilmen gerekir.”

“Ama kızlarını düşünsene! Birinden biri için ne parlak bir kısmet olur, onu düşün! Sir William’la Bayan Lu-

cas'ın gitmeye niyetleri var – salt bu nedenle. Yoksa bilirsin, genel olarak yeni taşınanlara hiçbir zaman gitmezler. Senin gitmen şart; çünkü sen gitmedikçe bizim gitmemiz dünyada yakışık almaz.”

“Etikete fazla bakıyorsun gibi geliyor bana. Bay Bingley sizlerin ziyaretinize, bana kalırsa, pek sevinecektir. Ben de seninle bir not gönderirim ona; kızlarımdan gözüne kestirdiğiyle evlenmesine yürekten razı olduğumu söylerim; ama Lizzyciğimi özellikle övmeden edemem, doğrusu.”

“Sakin ha, yapma böyle bir şey!.. Lizzy'nin ötekilerden en ufak bir üstünlüğü yok. Jane'in yarısı kadar güzel değil bir kez; ne de Lydia'nın yarısı kadar sevimli. Ama sen her zaman onu hepsinden üstün tutarsın.”

Bay Bennet, “Kızlarımdan hiçbirinin aman aman bir üstünlükleri yok ki!” diye yanıtladı. “Bütün genç kızlar gibi cahil, sersem, saçma şeyler. Gelgelelim Lizzy'nin hiç olmazsa hepsinden daha işlek zekâsı ve anlayışı var.”

“Aşkolsun, Bay Bennet, insan kendi çocuklarını nasıl böyle kötüler! Beni üzmemekten zevk alırsın zaten. Zavallı sinirlerime hiç acımazsın ki!”

“Beni yanlış anlamışsın, güzelim. Senin sinirlerine sonsuz saygım vardır benim. Onları eski dost sayarım. Hiç değilse yirmi yıldır onların sözünü eder durursun.”

“Ah! Benim neler çektiğimi sen nereden bileceksin!”

“Güzelim, umarım bu dertten kurtulur, uzun yaşarsın da semtimize nice varlıklı bekârların taşındığını görmek nasip olur.”

“Neye yarar! Bunun gibi daha yirmi tanesi gelse bir işimize yaramaz ki – sen onları gidip görmedikçe!”

“Söz veriyorum, cancağızım, hele gelen bekârlar yirmiyi bulsun – hepsini gidip görmezsem!”

Bay Bennet, işlek bir zekâ, ince alaycılık, içine kapa-

nıklık ve esintilerden oluşmuş öyle garip bir bileşimdi ki, karısının onun kişiliğini anlamasına yirmi üç yıl yetmemişti. Kendi kişiliğini anlamaksa o denli zor değildi, çünkü Bayan Bennet anlayışı kıt, bilgisi az, dakikası dakikasına uymayan bir kadındı. Yaşamından hoşnut olmadığı zaman kendini sınırlı sanırdı. Bu yaşamın tek amacı kızlarını evlendirmektir; avuntusu ise dostluk, gezmek ve dedikodu.

İkinci kısım

Bay Bingley'ye hoş geldine ilk gidenlerden biri Bay Bennet oldu. Aslında onu gidip görmeye daha ilk baştan niyetlenmiş olmakla birlikte sonuna değin karısına "Gitmeyeceğim," demekten geri kalmamıştı. Ziyaret günü akşamına dek de karısının bu işten haberi olmadı. Bay Bennet ziyaretini şöyle ortaya vurdu: İkinci kızının, şapkalarından birine süs geçirdiğini görerek damdan düşercesine, "Umarım Bay Bingley şapkanı beğenir, Lizzy," dedi.

Karısı küskün ve kızgın, "Ziyaretine gidemeyeceğimize göre Bay Bingley'nin neyi beğenip beğenmediğini nereden bileceğiz?" diye söylendi.

Elizabeth, "Anneciğim, unutuyorsunuz," dedi. "Kendisiyle elbet toplantılarda karşılaşacağız. Bayan Long da onu bize tanıştıracığına söz verdi ya."

"Ben Bayan Long'un böyle bir iş yapacağına hiç inanmam. Onun da iki genç kız yeğeni var. Zaten bencil, ikiyüzlü kadının biridir; bence beş para etmez."

Bay Bennet, "Al benden de o kadar," dedi. "Senin bu iş için ona güvenmediğine sevindim, doğrusu."

Bayan Bennet burun kıvrıp da yanıt bile vermedi. Ama kendini artık tutamayarak kızlarından birini azarlamaya başladı.

“Tanrı aşkına, öksürüp durma öyle, Kitty! Sinirlerime acı biraz. Mahvediyorsun sinirlerimi.”

Kocas1, “Kitty öksürmek konusunda hiç düşünceli değildir zaten,” dedi. “Öksürmek için hep olmayacak zamanları seçer.”

Kitty huysuz huysuz, “Kendi keyfim için öksürmüyorum ya!” diye söylendi. “Balo ne zaman, Lizzy?”

“İki hafta sonra, yarınki gün.”

Annesi, “Gerçekten de öyle,” dedi dövünürcesine. “Bayan Long da ancak balodan önceki gün geliyor. Demek ki Bay Bingley’yi bize tanıştıramayacak, çünkü kendisi tanışmamış olacak.”

“Öyleyse, canım, sen arkadaşından daha üstün durumda olup Bay Bingley’yi ona kendin tanıştırebilirsin.”

“Olacak şey mi, Bay Bennet, olacak şey mi, hayatım, ben kendim tanışmamışken! Senin de bu alaycılığın yok mu!”

“Böylesine dikkatli, sakıngan olmana hayranım. İki haftalık bir tanışıklık gerçekten de azdır. İnsan bir adamın gerçek kişiliğini iki haftada öğrenemez. Ama bu tanıştırma işini biz yapmazsak başkası yapar. Hem zaten Bayan Long’la yeğeni olan kızlara da bu işte bir fırsat tanımak gerekiyor. Kendisi böyle bir tanıştırmayı kuşkusuz büyük bir iyilik sayacağına göre, bu görevi sen üstüne almazsan ben alırım.”

Kızlar, gözlerini açmış, babalarına bakakalmışlardı. Bayan Bennet yalnızca, “Laf!” dedi. “Laf!”

Kocas1, “Bu sert çıkışın anlamı ne ola?..” diye sordu. “Yani tanıştırma kurallarıyla bu kurallara verilen önemi, laf diye mi geçiştiriyorsun? Sana bu konuda pek hak veremeyeceğim. Sen ne dersin, Mary? Çünkü, sen filozofça düşünen bir genç kızsındır, bilirim; büyük eserler okur ve özetlersin.”

Mary çok parlak, çarpıcı bir şeyler söylemek istedi-

se de ne söyleyeceğini bilemedi.

Babası, “Mary düşüncelerini sıralayadursun biz Bay Bingley’ye dönelim,” dedi.

Karısı, “Bıktım artık şu Bay Bingley’den!” diye bağırdı.

“İşte buna pek üzüldüm; ama neden daha önce söylemedin, kuzum? Bundan bu sabah haberim olsaydı, taş çatlasa kendisini görmeye gitmezdim. Ne aksilik! Gene de gidip görmüş olduğuma göre kendisiyle dostluk etmekten kaçınamayız.”

Ailenin gösterdiği şaşkınlık tam Bay Bennet’in istediği gibi oldu; Bayan Bennet’in şaşkınlığı belki de hepsininkinden üstündü. Gene de ilk sevinç kaynaşması yatıştığı zaman kendisinin bu işi başından beri beklediğini söylemeye koyuldu.

“Ne iyi kalplisin, sevgili Bay Bennet! Ama eninde sonunda senin aklını bu işe yatıracağımı biliyordum ben. Kızlarını, böyle bir dostluğu savsaklamaya kıyamayacak kadar çok sevdiğini biliyordum! A, canım, öyle sevindim ki! Hem bu sabah gitmiş olmana karşın şu dakikaya değin ağzını açıp bir söz söylemeyişin de ne hoş bir şaka oldu!”

Bay Bennet, “Kitty, şimdi artık canın istediği gibi öksürebilirsin,” dedi ve karısının coşkun sevincinden yorgun düşmüş durumda, odadan çıktı.

Kapı kapandığı zaman kadın, “Ne mükemmel bir babanız var, kızlar!” dedi. “Onun iyiliğine olan gönül borcunuzu nasıl ödeyeceksiniz bilmem. Ben de ödeyemem ya! İnanın bana, bizim yaşımıza gelince, Tanrı’nın her günü, yeni yeni kimselerle tanışmak insanın hiç hoşuna gitmez ama biz sizin hatırlığınız için her şeye katlarız. Lydia, canım, gerçi sen ailenin en küçüğüsün ama gene de kalıbımı basarım ki Bay Bingley baloda seninle de dans edecektir.”

Lydia, atılgan, “Aaa, benim hiç kaygım yok,” dedi. “En küçük olsam bile ailenin en uzun boylusu benim!”

O akşam yatıncaya dek hanımlar Bay Bingley'nin, Bay Bennet'in ziyaretine ne zaman karşılık vereceği üstüne varsayımlar yürütüp, kendilerinin onu ne zaman akşam yemeğine çağırabileceklerini kararlaştırmakla vakit geçirdiler.

KLASİK KADINLAR

Aşk ve Gurur, taşralı bir beyefendinin kızı olan Elizabeth Bennet ile varlıklı ve soylu toprak sahibi Fitzwilliam Darcy arasındaki çabımayı anlatır. Jane Austen bu iki karakteri birbirlerinin tuzağına düşmüş kişiler gibi sunsa da, bu ilk izlenimi tersine çevirmekte gecikmez. Soylu bir aileden gelen ve önemli bir servet sahibi olan Darcy, Elizabeth'in ailesinin soylu olmayışı nedeniyle mesafeli davranır. Elizabeth'in davranışında da hem özsaygının uyandırdığı gurur hem de Darcy'nin züppeliği karşısındaki öfkesi etkili olur. Zeki ve coşkulu Elizabeth yalnızca Austen'in en çok sevdiği kadın kahramanı değil, aynı zamanda tüm İngiliz edebiyatının en çok ilgi uyandıran kadın roman kişiliklerinden biridir.

Aşk ve Gurur sıradan insanların günlük yaşamlarını işleyerek romana ilk kez belirgin bir modern nitelik kazandıran Austen'in en sevilen romanlarından biridir.

#dünyaklasikleri #ingilizklasikleri #soyluluk #gurur #onyazgi
#kitabir #kadın

 can

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-01-3617-3

9 789750 738173